

Palkansaajakeskusjärjestöjen yhteiset kasvupoliittiset linjaukset

Taloukasvun edistäminen on tärkeä yhteiskunnallinen tavoite. Kasvu on olennainen tekijä ihmisten elintason parantamisessa ja julkisen talouden vahvistamisessa. Tavoitteena tulee olla kestävä kasvu, jossa huomioidaan ekologinen, taloudellinen ja sosiaalinen kestävyys.

Markkinataloudessa kasvu syntyy ihmisten innovaatioista ja yritysten toiminnasta. Valtion tärkein rooli on turvata kasvun edellytyksiä.

Vaikea taloustilanne ja julkisen talouden menoleikkaukset heijastuvat myös kasvupoliittikkaan. Sopeutustoimet heikentävät yksityisen kysynnän kautta taloudellista toimeliaisuutta ja työllisyyttä. Julkisen talouden tilanteen takia on keskityttävä kasvutoimiin, jotka eivät sitä heikennä.

Osaavan työvoiman turvaaminen

Tärkein keino, jolla valtio turvaa kestävän taloukasvun, on osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen. Tämä tarkoittaa esimerkiksi panostuksia koulutukseen, työkyvyn turvaavia sosiaali- ja terveyspalveluita sekä sujuvaa työperäistä maahanmuuttoa.

Suomessa panostukset koulutukseen ja osaamiseen ovat jäämässä verrokkimaita jälkeen. Osaamistason nosto edellyttää pitkäaikaisia panostuksia koulutukseen ja väestön koulutustason nostamiseen. Suomi tarvitsee lisää korkeakoulujen aloituspaikkoja. Nopein keino vastata työelämän muuttuviin osaamistarpeisiin on panostaa aikuiskoulutukseen. Työuran aikana pitää olla mahdollista täydentää osaamista tai vaihtaa ammattia. Tästä näkökulmasta aikuiskoulutustuen lakkautus ja leikkaukset ammatilliseen koulutukseen vievät väärän suuntaan.

Alenevan syntyvyyden takia maahanmuuton merkitys Suomen taloudelle on korostunut. Monet hallituksen maahanmuuttoa koskevista toimista heikentävät Suomen houkuttelevuutta ulkomaalaisten osaajien silmissä. Esimerkiksi työttömäksi joutuvia koskevan kolmen kuukauden säännön peruminen on perusteltua. Työvoiman saatavuutta vaikeuttavat kotoutumiseen tehdyt leikkaukset, jotka heikentävät maahanmuuttajien edellytyksiä työllistyä.

Työvoiman osaamisen ja määrän ohella aivan olennaista on myös työkyvyn turvaaminen. Tämä edellyttää riittävää rahoitusta julkisiin sosiaali- ja terveyspalveluihin, jotta myös työntekijät saavat tarvitsemansa hoidon nopeasti. Tarvitsemme lisää keinoja vähentää työntekijöiden kokemaa psykososiaalista kuormitusta. Työntekijälähtöisten työaikajousten lisääminen on hyvä keino vahvistaa työssä jaksamista.

Kasvua tukevaa elinkeinopolitiikkaa

Suomen tavoitteena on saavuttaa TKI-toiminnassa 4 % bruttokansantuoteosuus. Tavoitteen saavuttamisessa olennaista on, että parlamentaarisesti sovitut TKI-panostukset kasvattavat myös yksityisiä investointeja. Tavoitteen toteutuminen edellyttää riittävää osaavan työvoiman saatavuutta.

Yritystukien kohdentamiseen on tärkeä kiinnittää huomiota. Laajemman vaikuttavuuden turvaamiseksi TKI-tukia tulee kohdentaa perustutkimukseen ja tutkimusyhteistyöhön. Yksityisten rinnalle tarvitaan myös julkisia pääomasijoituksia yritysten kasvun ja skaalautumisen tueksi.

Kilpailupolitiikka on tärkeä osa elinkeinopolitiikkaa. Markkinataloudessa kasvu syntyy lähtökohtaisesti yrityksissä, mutta tämä edellyttää reiluja pelisääntöjä ja toimivaa kilpailua. Sen takia Kilpailu- ja kuluttajaviraston (KKV) resurssien ja toimintaedellytysten turvaaminen olisi tärkeää. Yksi konkreettinen keino tähän on mahdollistaa KKV:lle puuttuminen myös liikevaihtorajojen alittaviin yrityskauppoihin.

Toimiva julkinen hallinto on kasvun edellytys

Valtio vaikuttaa talouden toimintaan monin tavoin. Esimerkiksi erilaiset lupaprosessit, valvonta, oikeuslaitos, lainvalmistelu, tilastotoimi, verohallinto, turvallisuus, työvoimapolitiikka ja liikenneväylät ovat kaikki merkityksellisiä talouden toiminnan kannalta. Julkisen hallinnon säästöt voivat jarruttaa talouskasvua, jos ne heikentävät valtion kykyä vastata yritysten ja ihmisten tarpeisiin. Talouden näkökulman ei kuitenkaan pidä olla ainoa. Yhteiskunnallisessa päätöksenteossa pitää huomioida laajasti eri näkökulmat, esimerkiksi lupaprosessien osalta pitää huomioida myös ympäristönsuojelu.

Veropolitiikka on muutakin kuin kasvupolitiikkaa

Verotuksen keskeinen tehtävä on turvata kansalaisten peruspalvelut ja etuudet keräämällä tarvittavat verorahat. Lisäksi verotuksella voidaan tavoitella monenlaisia ohjausvaikutuksia, vaikuttaa tulo- ja varallisuuseroihin sekä edistää talouskasvua. Näiden tavoitteiden välinen priorisointi on poliittinen valinta.

Veropolitiikassa korostetaan usein ennakoitavuutta ja lähtökohtaisesti tavoitellaan laajoja veropohjia ja neutraalia verotusta. Pistemäiset veronkevennykset tai verotuet eivät yleensä ole kestävää veropolitiikkaa. Talouskasvun näkökulmasta mahdolliset veronkevennykset kannattaa keskittää työn verotukseen.

Veroreformeja harkitessa on pidettävä mielessä julkisen talouden kestävyysvajeesta johtuva sopeutustarve. Sen takia verotuottoja alentavien veromuutosten suhteen on oltava pidättyväinen.